2870

CITIȚI „DREPTATEA", TRIBUNĂ DE LUPTĂ ÎMPOTRIVA COMUNISMULUI!

Director
PAUL LĂZĂRESCU
Redacția și Administrația
Fără sedii
4 pagini — 1 leu

Dreptatea

ORGAN AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC
creștin și democrat

ANUL XXII
(Seria a IV-a nr. 122)
JOI
5 iulie 1990

P155351

Avem coadă și la semafor ?!

foto : REMUS AGATINEI

Punctul de vedere al P.N.Ț.-c.d. cu privire la „Declarația-program" a Guvernului

DOMNULE PREȘEDINTE,
DOAMNELOR ȘI DOMNILOR DEPUTAȚI,

Am urmărit cu interes declarația primului ministru ce reprezintă programul de lucru al noului guvern pe următorii doi ani.

În linii mari apreciem că această declarație reprezintă un angajament clar din partea guvernului de a se situa pe linia democratizării țării, revenindu-se la o economie de piață după aproape o jumătate de secol de experiment falimentar comunist.

Declarația abundă în generalități și considerente de ordin teoretic și este săracă în privința măsurilor programatice referitoare la materializarea practică a acestor intenții.

Ne-a surprins că din expunerea primului ministru lipsesc cîteva probleme cu implicații majore în ceea ce privește reașezarea pe baze noi a democrației românești.

Este de neînțeles că la cîteva zile după gravele evenimente care au avut loc în perioada 13—15 iunie a.c. guvernul să nu precizeze adevărul asupra cauzelor și a elementelor implicate în această dramă, precum și asupra daunelor morale și materiale suferite de instituții de cultură ca universitatea, arhitectura, televiziunea, redacțiile unor ziare și sediile unor instituții de stat și partide politice.

Poziția ambiguă și contradictorie, acuzații grave în variante diferite care n-au fost dovedite

(Continuare în pag. a 3-a)

Cuget drept

Burse pentru studenți

Cu prilejul alcătuirii comisiilor prin care parlamentarii își vor desfășura de acum încolo activitatea cu eficiență sporită întrucît nu toți ne pricepem la toate, de la tribună s-a făcut și această propunere ce socotim că trebuie să rămînă în atenția noastră ca o permanență pînă la îndeplinirea ei.

În cadrul Comisiei pentru învățămînt, cercetare științifică și cultură, să se hotărască printr-o lege, ca guvernu anual, acorde un număr de burse pentru cei mai buni studenți, ca să-și poată desăvîrși studiile la marile universități europene.

Era bunul obicei înainte de război, ca șefii de promoție de la orice facultate, cei mai buni, să plece să se confrunte cu cei mai buni din Europa, să se întoarcă apoi acasă întru renașterea României.

Cei mai buni prin concurs cinstit pe banii noștri, în afară de bursele oferite de diferitele fundații și universități străine, ce nu sînt așa de multe din păcate să facem noi de acasă efortul de-a ne lumina țara, de-a duce prin mințile cele mai strălucite tot ce a cucerit lumea în spirit, în științe.

Acum ori niciodată îmnul lui Andrei Mureșanu, devenit național, trebuie să rămînă imperativul forte al vieții noastre, acuma !

IOAN ALEXANDREU

PE BUTUCI

Ce operație ne mai poate furnia guvernarea F.S.N. cînd, după aproape patruzeci de zile de cînd se zbate la conducere, economia românească a ajuns pe butuci ? Și nu numai economia, ci și sistemul instituțiilor, moralul populației, relațiile sociale. Cei puțini aveți din urmă se gîndesc la un nivel atît de scăzut și atît de fără de speranțe cum nu au mai fost niciodată în istoria României. De asemenea, sistemul politic multipartid, care demarase bine în ianuarie, suferă foarte mult. Sînt tot mai evidente evoluțiile partidului F.S.N. spre partid unic și toleranța, în cel mai bun caz, a unor partide caracterizate printr-o loialitate obedientă. Evenimentele social-politice, tulburările din ianuarie, neonace au avut ca rol esențial tocmai pe acela de a reduce opoziția la tăcere și chiar de a o desființa. Situația din această perioadă a Partidului Național Țărănesc — creștin și democrat este ilustrativă pentru ceea ce i se poate întîmpla unei formațiuni politice care face opoziție cu adevărat. Puterea guvernantă a îndreptat împotriva acestui mare partid de opoziție, la ora de față poate singurul care face opoziție politică în România, un val de violențe, calomnii, asasinate, mincinoși sfrunțate. În aceste condiții, de dictatură și violență continuă, de abuz al puterii, activitatea de opoziție devine extrem de dificilă, aproape imposibilă, implicînd mari pericole. Puterea guvernantă a F.S.N. socotește, în temeiurile vechilor comportamente comuniste, că cine e împotriva ei este vînzător de țară, dușman al poporului și acționează ca atare, declanșînd furia de clasă și instaurînd dictatura proletariatului. Sînt chestiuni politice ce au o rezonanță cu totul specială în calculele planurilor ale vieții sociale, și care înseamnă un pericol uriaș pentru democrația românească, pentru libertatea și demnitatea fiecărui cetățean român, atît de greu cucerite în decembrie. Lansăm, prin urmare, un semnal pentru creșterea unității tuturor grupărilor democrate din țară, înțelegînd că numai împreună vor putea constitui o opoziție puternică în stare să controleze puterea guvernantă abuzivă, și să salveze astfel democrația. Dată fiind situația deosebit de gravă, credem că o asemenea unire de forțe este deja o urgență națională.

Fără îndoială însă că semnele de întrebare cele mai multe le ridică administrația economiei naționale, starea ei deznădăjduoasă, cu mult sub nivelul producției, productivității, disciplinei de producție, relațiilor contractuale, asigurării de materii prime și materiale, tehnologiei și proiectării din decembrie 1989. Probabil că vor trebui eforturi înseminate chiar și pentru a aduce economia românească la nivelul de atunci.

Va reuși guvernarea F.S.N. în acest domeniu cheie ? Ne punem această întrebare nu fără un fundament logic. Ce a reușit puterea F.S.N. în cele 6 luni de guvernare ? Nimic. În întreprinderi s-a instăpînit dezorientarea managerială. Lipsesc tehnologiile, lipsesc piesele de schimb, lipsește organizarea minimă și de aceea nu se simte lipsa unei minime corelări a producției, la nivelul de ramură economică. Toate acestea se datoresc în primul rînd menținerii în continuare a centralizării excesive, a birocratismului în economie. Nivelul investițiilor este foarte scăzut, activitatea financiar-bancară se află în impas, iar serviciile, cu toate facilitățile create (dar împiedicate de aceiași birocratism represiv), bat pasul pe loc. Așa se face că somajul direct este în creștere, inflația de asemenea, iar produsele de larg consum lipsesc. Magazinele sînt din ce în ce mai goale, fondul de marfă subțindu-se din ce în ce mai mult în condițiile în care masa monetară aflată pe piață e în creștere. Guvernarea F.S.N. a condus economia cu mijloace politice și, se pare, că acest stil fălimentar de dirijare economică va fi continuat, deși, se vorbește de intrarea unor tehnicieni în noua echipă ministerială. Credem că este absolut necesar să se renunțe la practicarea legilor economice artificiale ale socialismului. Activitatea economică trebuie să funcționeze descentralizat, pe principiile economiei de piață, ale cererii și ofertei. Va reuși guvernul F.S.N. să oprească această cădere rapidă pe tobogan a economiei românești ? Programul F.S.N. și ideologia acestei alcătuiri politice indică cutine posibilități și strategii pentru lansarea într-o economie de piață cuprinzătoare, singura în stare să aducă dorita bunăstare materială poporului român. Dar nu numai programul și ideologia F.S.N. dau puține indicii de reușită, ci și practicile și comportamentele de pînă acum în problemele economice — așa cum am arătat mai înainte — bazate pe măsuri tactice, populiste, cu scop electoral sau de prestigiu. Or, cine-și permite așa ceva într-o economie deja aflată la pămînt, n-are nici prea multă credibilitate morală și nici prea mulți sorți de izbîndă, vina purtînd-o, desigur, insuficiența ideologică în primul rînd. Să sperăm însă.

MIHAI ENESCU

CINE MINTE ?

ION ILIESCU:

„Dragi mineri,
Mă adresez dumneavoastră de astă dată, mulțumindu-vă pentru răspunsul de solidaritate muncitorească pe care l-ați dat, LA CHEMAREA NOASTRĂ."

(Din cuvîntul adresat în ziua de 14 iunie 1990 — Sublinierea aparține redacției)

PETRE ROMAN:

„NU I-A CHEMAT NIMENI. Minerii au venit cu de la sine putere, N-AU FOST CHEMAȚI DE GUVERN."

(Din cuvîntul rostit la Conferința de presă din 14 iunie 1990 — Sublinierile aparțin redacției).

Cetatea asediată

Începînd din decembrie 1989, România parcurge o explozie a fricii.

Am trăit într-o lume închisă, cu o ordine de oțel, unde rutina ținea loc de liniște, porția „științifică" de hrană, drept certitudine de gamelă, corupția drept rezistență, o lume în care, sfrutizați, uitaserăm să ne mai amintim de libertate și nu mai știam cum s-o interpretăm cînd o visam. Undeva, în ciclele viitorului, ni se promitea, pentru urmașii noștri pardisul marxist — mitul belșugului și al huzurului. Pentru a putea îndura opresiunea, ne mai mîngîiam cu un alt mit, cel al Conducătorului-Părinte, care, înșelat de delegații săi, nu știa ce fărădelegi se petreceau.

Socul Revoluției a constituit pentru majoritatea populației o tragedie emoționantă privită la televizor, tragedie din care s-au născut trei fixații : 1. **imaginea eroică a d-lui Iliescu „stînd sub gloanțe"**, 2. **Televiziunea ca simbol al Revoluției** și 3. **cea a demonilor-teroriști.** Cei care au trecut nemijlocit prin foc, cei pentru care Revoluția a reprezentat o mutație existențială, au devenit radicalii, cei care doresc transformări rapide și un tratament de șoc pentru a ajunge mai iute la limanul unei Europe pînă acum interzise. Ei au format partidele politice de opoziție, opoziția intelectuală și independentă, mișcările de tipul „Proclamației de la Timișoara" și al „Golaniei". Dar celălți ? Ei sînt prada specială a acestei explozii a fricii.

Reflexul conservator și pasivist al majorității populației face ca democrația să fie privită și tratată ca un fel de plagă, de cumplită calamitate, de flagel legat, conștient sau nu, de aceeași Europă pe care o admiră celălți. În consecință, există primejdia contagiunii — de unde refuzul de a veni în contact cu argumentele partidelor politice de opoziție sau ale independenților, considerarea partizanilor democrației ca elemente asociale, semănătoare de pericoloși bacili, de care trebuie să te izolezi, care trebuie izolate și chiar distruse. Apare carantina voluntară la care se pretează indivizi, familii, întreprinderi, cartiere și localități întregi, care se apără printr-o agresivitate glandulară și prin gărzi de bătăuși.

Clasa nomenclaturii și a securiștilor, o mare parte a funcționarimii, a cadrelor didactice ș.a. se tem că vor trebui să se schimbe, că-și vor pierde privilegiile, eventual, că vor fi nevoite să-și caute alte rosturi. Pentru foștii „revoluționari de profesie" și pentru membrii fostei milații politice, este manifestă frica de mulțime — de „adunătură", de stihia care a măturat diluvial o dictatură ce părea imuabilă. Schimbările politice pe care n-au vrut să le ia în considerație, pentru care nu s-au pregătit și care le răpesc rațiunea de a fi, scenariile de viitor și privilegiile prezentului, sînt pentru ei o versiune a Apocalipsului. Se adaugă teama de revanșă, asociată cu lipsa curajului de recunoaștere a auto-înșelării și a vinei. Dispare,

CONSTANȚA MUNTEANU

(Continuare în pag. a 2-a)

Pînă unde se poate întinde opoziția constructivă ?

Ne întrebăm cu toții. Noi, Opoziția. Ce rost mai avem pe lume, dacă într-o zi oarecare, mai devreme sau mai tîrziu, sefii cei mari ai unei formațiuni politice „emanată de Revoluție" s-ar hotărî să ordone ghilotinarea noastră, fiindcă, nu-i așa, sîntem *instigatori, fasciști, vînduți imperialiștilor etc.* ? Pînă unde se poate întinde posibilitatea noastră de a colabora cu Puterea, atrăgîndu-i în mod onest atenția, atunci cînd greșește și căutînd, la rîndul nostru, să promovăm cîte o inițiativă legislativă ce ar fi în serviciul națiunii acesteia, atît de greu încercată de atîția ani de dictatură ? Există oare vreo șansă de succes ? Cum putem să evaluăm în mod real situația ? Cît timp avem la dispoziție pînă cînd *oarecine* va găsi din nou cu cale să declare că sîntem vinovați de cine știe ce mîrșăvii și să ne mai devasteze încă o dată sediile, sănătatea, sufletul ? Ni se oferă *acum* ocazia de a demonstra că dorim binele, iar nu pierzania țării ? Cît va ține această adevărată minune ?

Dată fiind prăbușirea economică a României, credem că vom fi tapii ispășitori pentru orice impetujurare în care fesenistii ar avea nevoie să lasă basma curată în fața poporului. Popor pe care l-au ținut anume dezinformat (vezi manevrele pentru menținerea controlului discretionar asupra TVR). Pentru că, oricît am încerca să credem că F.S.N. nu este p.c.r., totuși nu putem să nu ne inclinăm în fața evidenței : nomenclaturiștii din „linia a doua" sînt cei care conduc „emanația Revoluției". Dizidenții față doar de Ceaușescu, dar nu și de sistem. Gîndirea acestora este tarată de secvențele educației primite la „Ștefan Gheorghiu" sau Moscova. Ce comuniștii nu admit contrazicerea, obsedați fiind de „frumoasa" unanimitate. Ei nu sînt obișnuiți să cedeze puterea doar fiindcă sînt incapabili să conducă eficient societatea. Pentru aceștia puterea constituie un scop în sine, iar nu un mijloc de a ajunge să-ți slujești poporul. Așa că teamă ne e că iarăși...

CAIUS GRACHUS

Televiziunea nu greșește

Cine crede că televiziunea română face gafe, se înșelă. Ea are un program clar și cu pușină atenție e observabil și cu ochiul liber. În zilele blestemate de la mijlocul lui iunie crt., domnii Theodorescu și Valeriu susțineau că știau de mult despre cercuri de dreapta care pregăteau tristele evenimente. Ne-au arătat zvastici, de fapt una, scrisori de amenințare. Nu le-am dat atenție, a spus la conferința de presă dl. Theodorescu. Asta e foarte grav. Să știi că urmează asemenea evenimente și să nu alertezi armata și poliția e un soi de complicitate. Nu ? În codul penal ascunderea unor fapte de natura celor petrecute se încadrează la tăinuire. Cînd e sinceră, prin urmare, televiziunea ? Într-una din emisiunile din zilele de 13—15 iunie, ecranele ne-au adus în prim plan un bărbat volnic, suspect, cu o grămadă de bani. Cum îl cheamă pe acest om, cu ce se ocupă, ce apartenență politică are, n-am aflat niciodată. Și asta se cheamă profesionalism gazetăresc ? Ce confuzie s-a urmărit a se crea, lăsîndu-ne cu gura căscată ? Dl. Marinescu se mira la ce trebuie o asa, citez, „aparatură sofisticată", la prezentarea unui simplu calculator aflat la secretariatul unui partid ! Am fost atunci anunțați că alt partid ar fi deținut arme (!), fără să ni se dovedească acest lucru. Păi gazetărește e nu să enunți, ci să demonstrezi ! Actualitățile ne prezintă expoziții de metrologie, tigri abia tătuți, așa că sîntem nevoiți să apelăm iar la bulgari, la Europa liberă, BBC, ca să aflăm ce se întîmplă cu adevărat în propria-ne țară, la reacțiile față de evenimentele de la noi în statele de care avem nevoie, în fine să aflăm ce se petrece cu adevărat remarcabil în lumea de azi. Cît privește afirmația d-lui Theodorescu, anume că pentru el poziția a 50 000 de oameni nu contează, trebuie să i-o spunem că virgulă contravine unui principiu de drept vechi de pe vremea lui Hamurapi. Anume că statul îl apără pe cel slab în fața celui puternic.

VIOREL ȘTIRBU

Bătaia nu e ruptă din rai!!!

Convorbire cu doamna Silvia Bădescu

Silvia Bădescu, deopotrivă om de cultură și prezență politică, a intrat în peisajul nostru cotidian.

D.B. : *Doamnă Bădescu, ați rămas profund marcată de recentele evenimente de la București. Cum le-ați receptat ?*

S.B. : Nu m-am așteptat. Am sperat, am avut impresia că actualul guvern, atît de confortabil instalat prin voturi — deși știam că nu are obiceiul dialogului democratic — va accepta confruntarea, diferendul de idei, fără teama de opinii. Ceea ce m-a trăpsit a fost faptul că o manifestație de tineri, de mici proporții, se poate transforma într-o tragedie națională.

D.B. : *Ce credeți că a generat aceste evenimente?*

S.B. : Caracteristica regimurilor comuniste, atît de pregnant ilustrată de perioada Ceaușescu, a fost lipsa dialogului. Ruptă de popor, securitatea și nomenclatura și-au arogat dreptul de a sta la putere de o manieră absolută, „definitivă". Istoria modernă însă probează neviabilitatea unui asemenea sistem. Ori, ieșind de sub imperiul acestui monolog al puterii, am crezut în deschidere. Poporul a fost gata să accepte o tranziție și chiar cadre compromise în regimul trecut, cu speranța că aceștia din urmă vor accepta dialogul. Stupoarea mea a fost enormă cînd — după alegeri, deși lucrurile luaseră o turnură mai calmă, am asistat la o exacerbare a tensiunii și a violenței ca și cum o fracțiune a populației trebuia să joace rolul „țapului ispășitor". Atît de nefiresc mi s-a părut să-i învinovățești pe tineri, pe studenți, care n-au făcut nimic grav, încît consider că explicația trebuie să fie în altă parte. Conducerii i-a fost frică de a fi debordată de un vînt de libertate. Nu cred în proverbul „Bătaia e ruptă din rai". Cei care acționează atît de violent sînt dominați de panică, o panică vis-à-vis de ceea ce ei înșiși nu pot stăpîni. Dar mă întreb : Era nevoie ca lumea de la Universitate să plătească pentru o frică ce nu-i aparține ? Cred că numai prin dialog cu forțele de opoziție, partide sau grupări independente se poate ajunge la un compromis și la găsirea civilizată a soluțiilor. Debordarea de violență a fost nefirească și mobilizată doar de panică. Ea a avut efectul contrar a ceea ce forțele de guvernămînt s-ar fi așteptat — a demonstrat că opoziția este mai puternică decît a rezultat din alegeri.

D.B. : *Franța a fost fără*

Interviu realizat de
DOINA BĂSCĂ

(Continuare în pag. a 3-a)

Noaptea, singuri în EUROPA

Într-o democrație nouă cei fără multă dinte noi intrăm cu sfiosenie neștiutorului. Credem că ăștia ar vrea cu adevărat fără a-i observa privirile de sfidă și voința de privilegiată a unora. De ce nu ne dăm seama la timp că cel ajuns sus nu este altceva decît un inocent ? La lecția de modestie pe care e vierii-o inițial era falșă și pînă cînd de lumina care trebuie să ajungă la noi ? În Decembrie zîmbetul j-a conferit unui personaj credibil dar, după la alegeri am fi descoperit fantasma unei Statuii Libertății, am fi înțeles că nu e decît o siluetă scăpată la orizontul fictiunii. Motivul e simplu: pînă oameni care al-au slăbit [illegible] ? Strada a fost și va rămîne cel mai nu ocean politic, dar după 13 iunie strada a devenit o groză. Curînd vom vedea din nou în soarică sau deloc. Vom tremura auzind zgomote. Cei arestați continuă să fie reținuți. Care pentru ce vină ? Cu două săptămîni în urmă domnul ambasador al S.U.A. plecase acasă. Pe neașteptate domnul George Bush l-a reținut la București. Era luni 11 iunie. Președintelui american îi datorăm libertatea conducătorilor noastre care urmau să dispară înainte ca „minerii" să desăvîrșească prînzul capital al operei iliesciene ! Ghidmelele nu mai surorind pe nimeni dacă ne referim la unul din liderii furiei negre, fostul secuist NICOLAE CĂMĂRĂȘESCU. Surpriza apare atunci cînd, sfătuindu-i pe cei care au devastat locuințe domnului Ion Ratiu, dăm de numele inginerului ȘTEFAN BEVASTIAN și al maistrului BURUIANĂ, amîndoi de la Întreprinderea Metrou București, secția lucrări speciale ! Ca în atîtea alte momente ale acestei lungi și nimicitoare perioade post-revoluționare factorii de decizie au stiut cu exactitate ce și unde urma să se întîmple, care erau forțele pe care se putea conta, cine va conduce acțiunea în anumite puncte ale Capitalei. E timpul să ne întrebăm dacă această afirmație poate susține o întrebare legitimă : au fost și implicați direct, acești factori de decizie ? Pentru a găsi un răspuns să ne întoarcem în noaptea de 12 spre 13 iunie.

ACȚIUNEA TROIȚA

E noaptea în care, la orele 1,37, generalul Chitac, este chemat la telefon. Probabil a ridicat receptorul fără să ezite.

ILIE COSTACHE

(Continuare în pag. 2)

Redactorii și reporterii „DREPTĂȚII": martori oculari la evenimente

COTIDIENE

„Frageda noastră democrație"

I se mai spune și „democrație populară". Sau „originală". Copil precoce, primul cuvînt pe care l-a rostit după naștere a fost „consens". Pe urmă, crescînd într-o zi cît alții într-un an, prinzînd puteri adîed, i-a terminat pe Zmeul Zmeilor și pe Muma Pădurii, de n-au mai apucat să zică nici pîs. Ne-a scăpat și de sinistrii teroriști, i-a alungat atît de departe încît dai cu tunul și nu mai găsești urmele.

Cu toate astea, frageda noastră democrație are și ea cîcotasii ei. Lumea rea, domnule ! Periodic, forțe obscure organizează loviturî de stat, care de care mai fioroasă și mai legionară. Noroc (bun) cu cei sase (șpresece mii) de pitici care-și leagănă lămpașele și vin cîntînd imnuri patriotice și revoluționare. Zgomotul produs de venirea lor îi înspăimîntă ase de tare pe nelegiuiți, încît o rup la fugă sau se deghizează în cetățeni paștici. Dar tot nu-i pot ei proști pe pitici !

Alt inamic al firavei noastre democrații este temutul DIALOG. În lupta cu acesta, originala noastră aplică, du-ă modelul japonez, o tactică specială, sibuuchiae sau tokonoma, nu mai știu exact. Ea constă în hărțuirea adversarului pînă cînd energia lui tinde spre zero. Pe urmă, cu un bobîrnac, treabă e rezolvată.

Pentru al treilea adversar, OPOZIȚIA, democrația populară dispune de o armă moștenită :

ALEXANDRU GANEA

(Continuare în pag. 2)

www.ancd.ro

www.c.ro

MIRCEA ELIADE:

„Încercarea labirintului"

— în românește de DOINA CORNEA —

Nevoia de a se confesa îi e proprie omului, dintotdeauna. Seneca, Marcus Aurelius, Epictet au, din antichitate, un mod propriu de a gîndi asupra unui așa zis „homo biograficus"; Marcus Aurelius e tributar în a sa „Către sine" modelului jurnalului intim, iar ultimul dintre ei profetează chiar o triadă a confesiunii: meletan, graphéin, gymnázein — respectiv: conștientizarea intenției, scrierea propriu-zisă și rolul educativ, chiar cognitiv al actului mărturisirii.

Secolul nostru înregistrează o mare diversitate a formelor de mărturisire, de la jurnalul intim la memorii, confesiuni, întrețineri, dialoguri, etc.; și aceasta nu e atît efectul unei încrederi sporite în puterea cuvîntului, cît, mai ales, o tendință constantă de a-i conferi mărturisirii o semnificație ontologică.

Tulburările politice de proporții petrecute în secolul al XX-lea au făcut posibilă apariția unei categorii sociale inedite — expatriatul — (ca mișcare de anvergură, căci expatriați s-au înregistrat în toate timpurile) și, concomitent, a unui mod tipic de a se confesa: confesiunea exilatului. Julia Cristeva, într-un eseu intitulat „Străin nouă în sine", motiva, din punctul de vedere al unui exilat, mutațiile profunde și tragice pe care le presupune exilul în ce privește raportarea acestuia la noțiunile de libertate, dedublare, fericire. Probabil că unui român îi e mai ușor să îndure exilul, dacă luăm în considerare ceea ce afirmă Mircea Eliade în „Jurnalul" său: „exilul face parte din destinul poporului român"; el face o abordare hermeneutică a celor două tendințe specifice poporului român; pastoralul și sedentarul, care au două expresii spirituale specifice: „Cultura română a rezultat din tensiunea dintre sedentarism și transhumanță", extinsă la cea dintre „provincialism și universalitate". Și dacă în exil „patria este limba maternă" și-i este dat românului să **se implinească oriunde în lume ca român**, datorită transhumanței sale structurale și datorită relației sale specifice cu cosmosul, căci nu există nici o contradicție, nici chiar tensiune între lume și patrie. Oriunde există un **Centru al lumii.** O dată aflat în acest centru, ești la tine acasă, ești cu adevărat în adevăratul SINE și în centrul cosmosului. Exilul te ajută să înțelegi că lumea nu îți este niciodată străină de îndată ce ai în ea un centru", ne putem asuma acest destin ca pe o binefacere în cazul fiecăruia dintre acei români plecați de acasă, care au reușit să fie un Dante (care datorită rupturii a putut să-și termine „Divina Comedia" — „exilul era însuși izvorul inspirației sale", spune Eliade), iar nu un Ovidiu („un proscris" a cărui operă este una de „tînguire și de regrete, dominată de nostalgia locurilor pierdute"). Opera lor, profund românească, se întoarce cu fața către cultura română, ale cărei rădăcini profunde o hrănesc, îmbogățindu-o.

Unul dintre cei care au îmbogățit cultura română de dincolo de granițele ei este romancierul, hermeneutul și istoricul religiilor Mircea Eliade, a cărui confesiune din „Fragments d'un journal" (Gallimard, 1972, 1973) este fericit completată cu o altă carte de mărturii „Încercarea labirintului", datînd din 1978 — tradusă în limba română — și care a circulat în manuscris în samizdat — carte care a văzut în sfîrșit lumina tiparului (Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1990), în traducerea, în același timp nuanțată și precisă, a d-nei Doina Cornea. Ediția vine, de asemenea, în sprijinul tinerilor cititori cu o notă despre întreaga creație a lui Mircea Eliade și cu o multitudine de explicații din cele mai variate domenii, oferite cu generozitate cititorului de către traducătoare.

Cartea, departe de a fi dominată de acel „eu idealizat" de care vorbesc psihanaliștii în cazul unor asemenea creații, este o conversație inițiatică, pornind de la Jurnal, între Eliade și Claude-Henri Rocquet, profesor la Montpellier, în care se conturează silueta unui mare spirit obsedat de perfecționarea intelectuală și suferind de „enciclopedită".

Dacă în jurnalele publicate de Eliade în tinerețe, cînd se afla în țară („India", 1934, „Șantier", 1935), răzbat crizele și accidentele biografiei unui spirit în căutare, „Încercarea Labirintului" este imaginea retroactivă și nespectaculoasă a unei vieți aflate sub semnul eticului, dominată de fidelitatea față de un ideal: acela de a-și construi viața.

Există mai multe nivele ale lecturii. Percepem mai întîi **ISTORIA UNEI DEVENIRI** prin conturarea unei geografii spirituale: Boaba de strugure, școala de pe str. Mîntuleasa, „Mansarda", Payot și a sa „Educație a voinței", descoperirea culturilor arhaice, orientalistica, licența în filosofia Renașterii, India „Esențială" care i-a oferit lui Eliade trei puncte de reper fundamentale în dezvoltarea sa ulterioară de istoric al religiilor și hermenuet: 1) „viața poate fi transfigurată printr-o experiență sacramentală"; 2) sensul simbolului; 3) descoperirea omului neolitic, Himalaia, București, asistentul lui Nae Ionescu la Universitate, Londra, Lisabona, Paris, Chicago: tot atîtea faze ale formării, ale inițierii lui Eliade în labirintul cunoașterii. Pe parcursul acestei geografii spirituale, se desfășoară și întîlnirea lui Eliade cu mari personalități ale lumii contemporane de la Dasgupta la Tagore, de la Papini la Dumézil...

Aflăm apoi **METODA** de cercetare a omului de știință Eliade: 1) să meargă „la cele mai bune izvoare" și să înceapă „cu începutul, deci prin mitul cosmogonic"; și **SCOPUL CERCETĂRII** „să identifice prezența transcendentului în experiența umană", prin cunoașterea spiritualității arhaice; omul modern poate ajunge să-și regăsească propria identitate căci, **gîndește Eliade**, „crizele omului modern sînt în mare parte **religioase**, în măsura în care sînt o conștientizare a unei absențe de sens".

Prin această prismă, Eliade transmite mesajul său în ceea ce privește posibilitatea mîntuirii — o mîntuire istorică — a românilor ca popor, dar și una individuală — prin cultură. Eliade abordează problema „terorii istoriei", escatologiei politice a comunismului și ajunge la concluzia că „evenimentele istorice sînt golite de orice semnificație transistorică pentru cei care sînt experiențe ale unui om care nu mai este religios, care nu mai are deci, nici o speranță să găsească o semnificație ultimă dramei istoriei, ci care se vede nevoit să suporte crimele istoriei fără să le înțeleagă rostul". De aceea, „teroarea istoriei" trebuie privită ca o probă a labirintului, inițiatică deci, în urma căreia realul capătă un înțeles nou. Referindu-se la poporul român în special, care cunoaște 3—4 crize pe secol, Eliade explică „încercările istoriei" prin faptul că „trăim între imperii" și găsește că el va supraviețui prin cultură văzută ca o armă, un instrument politic cu rol fundamental în schimbarea conștiinței omului. În această mutație, intelectualului îi revine un rol fundamental și găsim, într-o notație din februarie 1949, o premoniție tulburătoare cu privire la situația actuală din România: „intelectualul, datorită faptului că are acces la concepte, este și va fi considerat, din ce în ce mai mult, adversarul numărul unu, și că istoria îi încredințează (ca de atîtea ori în trecut) **o misiune politică ?** În acest război al religiilor în care sîntem angajați, adversarul nu este stînjenit decît de «elite» care, pentru o poliție bine organizată, prezintă avantajul de a putea fi ușor suprimate".

După cel al labirintului, al doilea mit foarte important pentru Eliade este cel al lui Ulise „un model exemplar pentru un anumit mod de a exista în lume": acela al căutării, al drumului spre sine însuși — semnul sub care stă și Eliade, ca, de altfel, condiția umană.

„Încercare labirintului" — o carte-document în care notația și meditația merg laolaltă și constituie un acces la cunoaștere; căci, să nu uităm, „prin actul cunoașterii noi schimbăm ceea ce cunoaștem, fiind noi înșine schimbați de cunoașterea noastră". Este cunoașterea cu care ieșim din labirintul prin care ne-a condus Mircea Eliade, pentru a intra îmbogățiți, în alt labirint pe care cunoscîndu-l, ne cunoaștem.

DORA MEZDREA

O coroniță cu... lacrimi

Foto: REMUS AGATINEI

Scrisori de la cititori

PROTESTUL unui intelectual oarecare

Sînt de profesie fizician și informatician. Constat cu îngrijorare că după 22 decembrie 1989, condiția atît de năpăstuită a intelectualului din România s-a agravat. Marginalizat atîția ani prin izolare și lipsa mijloacelor de perfecționare în domeniul ocupației cît și prin aberantul mod de aprecierе a activității intelectuale (cîștiguri derizorii în raport cu alte tipuri de activități), intelectualul român s-a văzut confruntat începînd cu sfîrșitul lunii ianuarie 1990 cu situații din ce în ce mai dramatice, culminînd cu ceea ce s-a petrecut în București în zilele de 14 și 15 iunie 1990: maltratarea și umilirea (prin vînătoare efectivă) a intelectualilor și studenților, devastarea și profanarea unor lăcașe de cultură (Universitatea și Institutul de arhitectură „Ion Mincu), terfelirea renumelui unor reprezentanți de frunte ai spiritualității românești (Ana Blandiana, Octavian Paler, Gabriel Liiceanu, etc.). Consider că președintele Ion Iliescu a rămas dator poporului român cu explicația motivului care l-a determinat să mulțumească minerilor pentru ceea ce au făcut în 14 și 15 iunie în București. Consider că primul ministru Petre Roman nu a făcut nimic pentru reabilitarea poziției intelectualului în societatea românească. Consider Televiziunea română vinovată de crimă morală față de poporul român pentru modul în care manevrează cu abilitate adevăruri trunchiate care au ca efect dezinformarea și, mai ales, falsa informare insuficient dezmințită ulterior. Atîta timp cît împotriva vinovaților pentru agresiunile asupra intelectualității care au avut loc la 14 și 15 iunie 1990, nu se ia nici o măsură legală, concretizez protestul meu prin refuzul de a mai presta o activitate intelectuală într-o întreprindere sau instituție de stat din România, motiv pentru care mi-am înaintat demisia din postul de programator (informatică) la oficiul de calcul al Întreprinderii de produse electrotehnice Bistrița. Am apelat la această formă de protest pentru a sensibiliza opinia publică asupra pericolului grav pe care-l reprezintă pentru România desconsiderarea și disprețuirea intelectualității și, implicit, a culturii. Acest lucru trebuie perceput, în egală măsură și de intelectualii care au învățat prea bine lecția umilinței. Acțiunea mea, în acest context, nu trebuia apreciată ca provenind din „vanitate" sau „lipsă de modestie". Consider că un intelectual trebuie să fie respectat pentru ceea ce este. Dar pentru aceasta trebuie, în primul rînd, ca el însuși să se respecte.

În același timp protestez împotriva înjosirii la care au fost supuși minerii și alți muncitori de către cei care i-au imputernicit ca executanți ai unei persecuții ilegale. Între intelectuali și muncitorii de orice fel respectul trebuie să fie reciproc.

Demisia mea a fost înregistrată la registratura Întreprinderii de produse electrotehnice Bistrița cu numărul 4 643/27 06 1990.

CRISTINA POPESCU

POȘTA REDACȚIEI

D-lui **Vasile Teofilat**, Oradea. Remarca din scrisoarea D-voastră este perfect în dreptățită. La ceremonia de investire a domnului Ilie[illegible], noul președinte „ales cu majoritățile zdrobitoare" (care ne aduc aminte de alegerile ceaușiste), a avut în dreptul sa pe domnul Alexandru Birlădeanu, președintele Senatului F.S.N., iar în stînga pe domnul Dan Martian, președintele Adunării Naționale F.S.N. Trinitatea este o expresie fidelă a virfurilor nomenclaturii pe care se sprijinit dictatura comunistă (cu nesfîrșitul ei lanț de abuzuri, persecuții și oprelști). Pentru toți cei care se mai manifesta anumite îndoieli în ce privește orientarea „democrației noastre originale", imaginea treimii conducătoare este concludentă.

D-lui **Mogoșan Mihai**, Baia Mare. Domnul Alexandru Birlădeanu a fost socotit, pe vremea regimului de cruntă opresiune al lui Gheorghe Dej, factor de căpetenie al luptei de clasă (soldată cu sute de mii de arestări, cu necrutătorul „gulag" de la canal și din celelalte lagăre de muncă exterminante, cu sălbatică încălcare a tuturor libertăților cetățenești, cu abuzuri și teroare) din primele decenii ale dictaturii comuniste. Domnia sa a fost cosemnatar al unei scrisori de reproș adresată lui Ceaușescu, de către șase demnitari, aleși din protipendada partidului comunist (domnul Iliescu nu se afla printre ei). Acești semnatari s-au socotit adevărați reprezentanți ai doctrinei comuniste autentice, în numele și în interesul căreia au intervenit. (Toți semnatarii au beneficiat de situații privilegiate, pensii substanțiale, case „de stat" și prestigiu de ideologi).

D-lui **Marin Petre**, Craiova. Vă mulțumim pentru relatările D-voastră, privind samavolniciile și abuzurile grave, comise de fruntașii F.S.N. pe care îi enumerați (cu senzaționala lor biografie). Complicitatea lor cu dictatura comunistă este cunoscută. Din păcate nu este vorba de cazuri izolate de colaboracionism condamnabil, ci de o implicare a multor oameni promovați de regimul actual, care au făcut parte din vechile structuri. Cu timpul, opinia publică românească le va cunoaște responsabilitățile.

D-lui **Popescu St. Tache**, București. Nu vă înșelați de fel. Este un exemplar abiect de „om de anturaj", al cărui trecut dubios este încărcat și cu cazier penal. Însă este liosit de echilibru moral și capabil de orice.

D-lui **Grigore Ionescu**, Constanța. Toți gazetarii pe care îi nominalizați (cu greață și dispreț) în scrisoarea D-voastră, au scris nerușinate articole de elogii la adresa familiei Ceaușescu sau au otrăvit pe spectatorii televiziunii cu lichelismul și osanalele lor. Ei fac parte din corul inconștient al condeierilor slugarnici, care așa cum se supralicitează în dictatura prăbușită să-l flateze pe tiran, se supralicitează și acuma cu același servilism degradant, să omagieze stăpînirea.

Gînduri pentru repararea unei nedreptăți

Multe au fost actele de injustiție, abuzurile și crimele comise de către regimul de tristă memorie asupra unor persoane, colectivități sau chiar zone întregi de pe suprafața țării, rezultate, fie, ale orepsiunii sistematice, fie, ale incompetenței, fie, ale unei adversități selective a sinistrului dictator, împotriva anumitor oameni sau regiuni.

Un exemplu elocvent a fost atitudinea față de fostul județ MUȘCEL și față de capitala sa, orașul CÎMPULUNG.

Prima capitală a țării românești, vechi centru comercial, în legăturile cu românii de peste munți, CÎMPULUNGUL a fost în același timp leagăn de istorie și cultură, care a dăruit țării, alături de figurile luminoase din revoluția de la 1848 — scriitorul C.D. Aricescu, pictorul Ion Negulici, frații Ion și Dumitru Brătianu — atîtea figuri strălucite de scriitori, oameni de artă, medici, ca: Tudor Mușatescu, Ion Barbu, Dimitrie Nanu, George Oprescu, Mihai Moșandrei, sculptorul Constantin Baraschi, arhitectul D. Ionescu-Berechet, ziaristul și scriitorul Mihai Tican-Rumano, prof. dr. Ioan Nanu Mușcel și atîția alții.

Zonă cu o bine meritată reputație turistică prin frumusețile peisajelor montane — Piatra Craiului, Iezer, Păpușa ș.a. — tradiție de oraș balneo-climateric, bogății naturale și mai ales spirituale, prin calitățile locuitorilor săi și comorile de artă veche populară păstrate cu grijă, precum folclorul și portul specific mușcelean, vechiul județ constituie nu numai o unitate administrativă, politică, ci și o entitate culturală, spirituală.

Din păcate, o simplă întîmplare a contribuit să influențeze negativ întreaga evoluție a regiunii.

Într-o „vizită de lucru", efectuată în toamna anului 1967, într-o zi de noiembrie rece și ploaie la fabrica de autoturisme de teren I.M.M. — astăzi devenită A.R.O. — dictatorul sosit cu întîrziere, dar totuși întîmpinat de mii de locuitori cu nelipsitele ovații, pe distanța Stîlpeni — Cîmpulung, la întoarcere, nu a mai regăsit pe aceia care, udați și înfrigurați, se întorseseră la casele lor.

Faptul a fost considerat drept o atitudine dușmănoasă, reacționară, din partea locuitorilor unui județ care, alături de atîtea personalități culturale, dăruise țării și oameni politici de îndiscutabilă valoare, ca: FAMILIA BRĂTIANU (Florica); FAMILIA ALIMĂNISTEANU (Bilcești); ION MIHALACHE (Topoloveni); ISTRATE MICESCU (Micești) toți deținuți și morți în închisorile comuniste.

Răzbunarea nu a întîrziat. În 1968, la reîmpărțirea administrativă pe județe, MUSCELUL nu a mai apărut pe harta țării, teritoriul său fiind subordonat Argeșului, iar o mică parte, Dîmboviței, fapt ce a dus la o limitare a inițiativei locale și o frînare a dezvoltării diferitelor activități econmice, culturale, etc.

Chiar dacă ponderea producției globale a orașului și unităților economice vecine justificau orașului Cîmpulung transformarea sa în municipiu, răzbunarea dictatorului a continuat, înlăturînd și această posibilitate a Cîmpulungului de avansare pe plan economic și social.

Mai mult decît atît, într-una din ultimile „vizite de lucru" cu elicopterul la Întreprinderea A.R.O., dictatorul a observat că în cadrul construcțiilor de locuințe noi, acestea ocupau mai mult periferia orașului pe dealurile învecinate, centrul păstrînd în mare, vechiul aspect. De aceea a ordonat să se treacă de îndată la sistematizare, după principiile proprii, al cărui rezultat trebuia să ducă la distrugerea vechiului Cîmpulung. Planurile au fost întocmite, dar din fericire, lipsa de fonduri și mai ales opoziția tacită a gospodarilor orașului a temporizat începerea lucrărilor, pînă cînd revoluția din decembrie 1989 a alungat spectrul devastării și coșmarul cetățenilor de a-și pierde locuințele cu specificul mușcelean, asemenea multor orașe din țară.

CÎMPULUNG - MUȘCEL

Au rămas însă constante dorințele mușcelenilor de a vedea renăscînd vechiul județ MUȘCEL și transformarea orașului în MUNICIPIU condiție obligatorie pentru a dezvolta noi inițiative, pntru a-și putea lichida rămînerile în urmă din domeniile economic, social, turistic, balneo-climateric, cultural și a valorifica toate resursele oamenilor și locurilor respective.

Astăzi, cînd în puțin timp s-au înlăturat o serie de legi și măsuri administrative nedrepte, este firesc ca și pentru MUȘCELENI să se facă dreptate, revenindu-se la hotarele vechiului județ MUȘCEL și transformînd orașul în capitală, cu rang, de municipiu.

Numai în acest fel se va da o bine meritată satisfacție nu numai generațiilor prezente și viitoare, ci și memoriei celor dispăruți în închisorile și lagărele de muncă comuniste pentru a fi opus rezistență activă sub forma unor grupuri, precum „SOIMII CARPAȚILOR" sau numai pentru faptul de a fi ocupat funcții administrative și politice în cadrul vechii orînduiri dinainte de august 1944.

Doctor DUMITRU BACIU
Avocat FLORIN PATRAULEA

Noaptea, singuri în EUROPA

(Urmare din pag. 1)

S-au transmis doar două cuvinte: ACȚIUNEA TROIȚA! Fostul ministru de interne formează un număr de interior și la orele 1,50 pe străzile din centrul Bucurestiului se desfășoară o actiune tip Chicago-ul anilor '30: autobuze, Aro, Dacii transportă polițiști militari, polițiști, armată, trupe USLA care închid careul din Piața Universității. La 2,20 prima fază a operației era executată. Avea să fie declanșată a doua: scoaterea din corturi a celor care erau în greva foamei! Cei scoși din corturi și maltratați nu mai au timp de ruzăciune. Nici n-ar avea cui să se roage. Dumnezeu își luase deja mîna de pe un popor a cărei civilizație politică se reduce la o marionetă trasă de sfori tot de comuniști. La 4,30 „curățenia" se făcuse. Cu o rapiditate ciudată au apărut muncitori ai Administrației Publice, au început să sape, să planteze flori. Spre ora 7 totul era de nerecunoscut! O jumătate de oră mai tîrziu cînd am reușit, cu multă dificultate, să trec prin cordoanele de poliție și să pătrund în piață, lîngă Troiță se afla autodubita TV 32 B 396; în fața Teatrului Național parcau două Salvări: 37 B 8 836, Dacia brek și TV-ul 35 B 58 17. Apropiindu-mă să văd ce se întîmplă, domnul Dumitrescu, de la Sanepid, a explodat: am adus var cloros să dezinfectăm locul! Imediat a mai apărut o Dacie brek albă, 37 B 4585, iar lîngă Troiță a tras Dacia Poliției cu numărul 4 B 4519, din care doi cetățeni în civil vorbeau la aparatele de emisie recepție. În sfîrșit, un TV cu persoane „cîudate" (36 B 4539), rulînd încet, s-a oprit în dreapta Naționalului. La 8,30 începuseră arestările în rîndul manifestanților, polițiștii fiind ajutați și de persoane în civil. Viitorul, pe care în Decembrie îl numeam Democrație și Libertate, „viitorul" în viziunea președintelui țării și a primului ministru, ajunsese în Piața Universității.

DOSARE

Nu mai reiau nararea evenimentelor din 13 iunie deși sînt în posesia unor date suplimentare. Doresc totuși să atrag atentia asupra unor aspecte: la Ministerul de Interne nu au fost aruncate sticle incendiare decît după ce trăgîndu-se prin geamurile de la nivelul asfaltului, s-a înregistrat a doua victimă (un cetățean împușcat în mîrul lui Adam). Eram ureat pe un TAB, la trei metri de viitoarea victimă, și am văzut totul perfect. Cenzurîndu-mi ideile, am convingerea că de substanța procesului politic al României actuale ne putem apropia privind nesansa de a fi o Etiopie a Europei și ceea ce se întîmplă nu ca pe o a doua Renaștere — ce eroare ar fi! — ci nutrind siguranța că se impune cu necesitate modificarea structurilor politice „tradiționale" a conflictelor majore din interiorul societății și din sufletul și constiinta individului. Este absolut obligatoriu să redescoperim Occidentul. Cu mîna pe inimă, ingenuncheat și zdrobit în dimineața zilei de 14 iunie de bravii noștri mineri și securiști, cărora li s-a adăugat acea fracțiune nouă a Poliției (înființată cînd?) care „iese la aer" doar în astfel de ocazii, mi-am amintit că dacă Istoria Universală consemnează cel puțin o Reinviere politică în dreptul fiecărei natiuni, noi sîntem singurul popor din lume care am ratat-o pe cea mai importantă. Este cunoscut episodul cu vehiculele Poliției care au ars, nu fac speculații dar o nedumerire am: au ars, de acord, dar de ce niciuna n-a explodat? Și dacă acest reportaj reprezintă încă o frescă a adevărului în altarul suferinței, să afișăm pe ordinea de zi a marilor șafe încă două „necunoscute": pe 14 iunie a fost înregistrată o discuție Chitac — Diamandescu terminată cu următoarea frază: „procedăm cum ne-am înțeles cu domnul președinte!, dăm foc la mașini!" Cealaltă se referă la o întrunire între domnii Iliescu, Chitac și Victor Stănculescu în care domnilie lor s-au pus de acord să cheme minerii!!

RISCUL DE A RĂMÎNE OM

Democrația este în primul rînd o ofensivă politică de reală anvergură. Ceea ce, deocamdată, iarăși nu este cazul nostru. Sîntem încercuiți de o Europă care ne privește chioris. Am siguranta că domnul Iliescu e constient de faptul că Frontul cunoaște frîtiuni care-l macină, iar o parte a membrilor acestuia îi este, deja potrivnică. Știe de asemenea, că România va avea mari probleme în arena internațională, pentru majoritatea șefilor de state fiind clară poziția sa de comunist marcant. Eticheta altui adjectiv nici nu poate fi aplicată domniei sale atîta timp cît manifestă reticentă la ideile novatoare ce nu-i aparțin. La Conferința Națională a Preoților Ortodocși, 500 de participanți au adresat Domnului Președinte cîteva propuneri, între care:

— Președintele ales să depună Jurămîntul pe Cruce și Evanghelie;

— Președintele să-și încheie Jurămîntul cu „Așa să ne ajute Dumnezeu!";

— Pe drapelul Național să fie pusă Crucea Creștină.

Sînt propuneri discutabile, desigur, dar Sfințiile lor ar fi meritat să fie onorati cu un răspuns, indiferent care ar fi fost acela. Îmi amintesc că, închinîndu-se la un parastas și fiind interpelat, domnul Iliescu a precizat că nu crede în Dumnezeu, dar se închină din respect pentru ceilalti. Reprezintă un punct de vedere, insuficient însă pentru a justifica modul cum tratează Biserica. E de notorietate faptul că, din Decembrie încoace, presedintele si guvernul au clacat de cîteva ori, regizînd actiuni care, accentuînd destabilizarea la toate nivelurile, a creat confuzie și le-a permis să rămînă stăpîni pe situație. Mai poate fi vorba de sinceritate și patriotism? Vă lăsăm pe dumneavoastră să reflectati oferindu-vă lectia pe care ne-a dat-o un mare român, inginerul craiovean IOAN MANUCU, șeful secției instalații fixe tractiune electrică — Craiova. În seara zilei de 13 iunie se afla în dispeceratul Regionalei de Căi Ferate. Fiind atentionat de dispecerul de serviciu din Gorj că au fost puse la dispozitia minerilor două trenuri pentru a-i duce în Capitală să facă ordine, LA CHEMAREA EXPRESĂ A AUTORITĂȚILOR!, omul și-a dat seama ce se va întîmpla. Conștiința i-a dictat să rămînă un bun român, și la orele 20,30, linia de contact Valea Sadului — Lainici a fost scoasă de sub tensiune! Trenurile 242 partea a doua și 242 partea a treia, cu minerii din Petrosani, n-au mai putut pleca! Sigur, respectivele garnituri au traversat zona cu locomotive Diesel pe motorină, dar Ioan Mănucu, acuzat de sabotaj și actiune criminală (?!?), a justificat astfel gestul: „Nu sînt de acord cu implicarea în politică a Căii Ferate prin transportul masiv de populatie angrenată în conflicte, această actiune considerîndu-o criminală, iar constiinta mea de om nu mă lasă să particip la asemenea situații. Problemele instaurării ordinii erau probleme ale Organelor puterii de stat, Procuraturii, Armatei și Poliției". Ce-ar mai fi de spus?

OGLINZI DEFORMATE

Poluarea ce domină climatul nostru politic e generată de modul obtuz în care interpretăm viața. Și de-o anumită încăpățînare balcanică. Or posibilitatea întemeierii unei Democrații și a unei Libertăți reale condiționată de eliminarea dictaturii și presupune evolutia pe cu totul alte coordonate. Altfel vom rămîne între tiparele studiului Catastrofa sau o nouă societate?, cunoscut și sub numele Modelul latino-american sau Modelul Barîloche care, în pluralitatea variantelor sale, deci și cea socialistă, se bazează pe eterna gargară a satisfacerii necesităților fundamentale ale omului. Și acolo este menționat că „Soarta omului nu depinde în ultimă instanță de bariere fizice de netrecut, ci de factori sociali și politici pe care omul trebuie să-i modifice. „Așa o fi sau așa n-o fi!, de ce însă nu vedem că astăzi, în locul dominării politice directe, sau a dominării militare, țările dezvoltate recurg la un instrument mult mai subtil: superioritatea științifică și tehnică. Pentru a ajunge aici nu ne sînt necesare nici perestroika și nici socialismul francez. Propunînd și acceptînd un model, ne subordonăm și filozofiei modelului. E un risc necesar de vreme ce, căutînd cu disperare poteca ce duce spre autostrada progresului, deasupra României încă e noapte și sîntem singuri în Europa...

Cetatea asediată

(Urmare din pag. 1)

pentru ei, și autojustificarea care i-a făcut să se simtă deasupra celorlalți — sentimentul puterii, ideea că reprezintă avangarda avangărzii sociale, elementele cele mai conștiente ale lumii și ale istoriei, elita națiunii.

Pentru complexul conservator al societății românești, noutatea înfricoșează, schimbarea are un aer nelegitim, informarea adevărată este o activitate „malefică". Sîntem ca **o cetate asediată de... democrație, care are într-o parte prăpastia Ceauschwitzului.** Și atunci, apar mitinguri electorale cu aspect de procesiuni solemne în care se imploră ajutorul Tămăduitorului providențial — dl. Iliescu. Scrisorile și telegramele de adeziune față de politica oficială sînt un fel de invocații magice și de acte exorcizatoare.

Vinovații asupra cărora se abate agresivitatea colectivă sînt străinii, „veneticii" și românii din exil, intelectualii, studenții, partidele de opoziție și ziarele lor, presa independentă, „Europa liberă", militarii democrați, organizațiile, grupurile și personalitățile progresiste, lumea interlopă care prosperă datorită comerțului la negru, indivizii mai eleganți sau mai original îmbrăcați, deoarece își permit această depravare pentru că au trăit „din sudoarea poporului". Am fost de curînd martorii unei escalade acuzatoare vis-à-vis de „fenomenul Piața Universității" sau „Golania" sau „Prima Zonă Liberă de Neocomunism": demonstranții au fost crescendo, pleava societății — minoritari, nereprezentativi, — vînduți, plătiți de partidele de opoziție sau (și) de străini — cuib de activiști și de securiști — legionari, fasciști care au organizat o tentativă de lovitură de stat, cu sprijinul cercurilor de dreapta care vizează să pună mîna pe Europa de Est. S-a făcut mult caz de lăcomia demonstranților pentru valuta solomită, de care virtuoții fesenești se feresc dintr-o patriotică grijă pentru sănătatea lor morală.

Răzmerițele din 12 ianuarie, 18 februarie și 13 iunie, au fost, fără îndoială, provocări, dar s-au bazat pe un teren propice: teama de comunism de dictatură, de revenirea la Ceauschwitz, teama de nomenclatură, de Securitate, teama că Revoluția a fost furată. Răzmerița din 13 iunie a fost o mișcare vădit impulsivă, confuză („Nu știu ce vor", comenta T.V.R. în timpul „asediului") izbucnită din indignarea pentru arestarea celor din Piața Universității dar fără vreun program și vreo organizare, atacînd instituții simbolice: Poliția și Televiziunea.

Acțiunea teroristă și pogromistă a minerilor, dincolo de evidenta ei manipulare, nu a fost decît tot o reacție colectivă de frică. „Sfînta bită" a început să opereze într-un delir de masă („valuta" — „armele" — „drogurile" — „prostitutia" — „video-casetele" și „documentele" care-l amenință pe dl. Iliescu), ca urmare a zvonurilor de „vin patronii și mosterii, ne cumpără țara, ne transformă în iobagi și ne-aruncă în șomaj". Atacarea țiganilor, pretextată de comerțul la negru — aspect al capitalismului putred —, a reactualizat imaginea medievală a țiganului, a marginalului, într-o echivalentă marginalitate-criminalitate (pe care și-a însușit-o, la un moment dat dl. Petre Roman). Au avut loc ciomăgeli, asasinate, devastări, prădăciuni, un fel de carnaval al jafului și al „violenței patriotice", cu pretențiile unei forme populare de justiție, de pedepsire a „dușmanilor poporului". Printre obiectivele care au atras fulgerele minei mineresti, se remarcă Universitatea și Institutul de arhitectură, ca simboluri ale Golaniei, ca Turnuri Babel ale desertăciunii democrației și ale dubiosului Intelect, **opus sfîntei** muncii brute („noi muncim, nu gîndim!"; „moarte intelectualilor!").

În viziunea acestui agresiv complex conservator, criticii d-lui Iliescu sînt blasfematori ce trebuie stîrpiți de pe fața pămîntului, iar opoziția trebuie lichidată, pentru ca dl. Iliescu **să guverneze în liniște, în timp** ce poporul, la rîndul său, și el liniștit, se va dedica cu abnegație muncii. Căderea vechiului regim și prăbușirea ocrotirii dictatoriale, se consideră că au dezarmat țara în fața străinilor care vor să ne cumpere sau să ne invadeze. În imagistica acestei panici, se regăsesc cutremurele, inflația, somajul, pierderea pensiei, delincvența, mass-media anarhică și corupătoare (mai ales proiectatul post independent de televiziune), lupii cei hrăpăreți — străinii, românii din exil, „foștii" și minoritățile etnice din interior, care vor să ne înrobească, să ne dezmembreze țara, „să ne priveze" de tot felul de lucruri, precum și securiștii-călăi, teroriștii, bandiții, criminalii.

Nici autoritățile nu scapă de această teribilă maladie. Sînt complexate, intolerante, crispate, arțăgoase, incoerente, suspicioase, vindicative, nu știu să primească criticile și să facă concesii, nu știu să prevină crizele, să trateze și să colaboreze cu adversarii politici. Reacția cea mai plină de iritatie le-au provocat-o protodizidentii, grevistii foamei și „apostolul non-violenței", studentul Marian Munteanu.

Fenomenul de frică generalizată și exploziva din societatea noastră trebuie analizat de către sociologi și psihologi, care să concilieze, în consecință, atît partidele politice, cît și mass-media. Acest fenomen se datorează în principal faptului că Revoluția nu a fost urmată de un proces public al comunismului, de o descrindere programatică de comunism și de o atentă educație pentru democrație. Astfel că, numai pentru o minoritate progresistă viitorul reprezintă, în pofida riscurilor inerente, o aventură minunată, o epocă de mari descoperiri și extraordinare realizări.

„Frageda noastră democrație"

(Urmare din pag. 1)

ZVONOTECA. Eficiența acesteia a fost probată de înaintași. Zvonoteca seamănă cu un joben, din care se scot pe rînd, sub privirile spectatorilor, teancuri de dolari, comploturi internationale, droguri, someri și alte chestii „de bine". Apoi, în aplauzele asistenței, toate acestea se lipesc pe fruntea opoziției. Astfel împodobită, este arătată cu degetul: „vedeți, oameni buni, cu cine aveți de-a face?"

Pe lista dușmanilor vine la rînd DESTABILIZAREA. Pentru înfrîngerea ei este nevoie de un front comun, cu o largă participare. El trebuie să asigure, cu orice preț, liniștea după care tînjesc atîția. Agenții destabilizării sînt, în primul rînd, studenții. Un carnet de student indică precis că posesorul lui nu respectă consemnul (liniștea adică) și conspiră cu diverse agenturi străine. Și atunci apar pitiicii... Cu lămpase sau fără, cu trandafiri sau epoleți sub aripile, cu mijloace sau metode de convingere. Și se face liniște.

Pentru că, dragii mosului, țărava noastră democrație nu se poate dezvolta multilateral decît în condiții de seră. Și merită să facem niște sacrificii. Dacă ați știi ce condiții minunate, ce bunăstare materială și spirituală ne așteaptă în următoarele decenii, cînd sus-numiții se va mai întrema nițel, mi-di da dreptate. Zău așa!

Punctul de vedere al P.N.Ţ.-c.d. cu privire la „Declaraţia-program" a Guvernului

(Urmare din pag. 2)

[illegible]

Pe ansamblu, considerăm că este vorba de o declarație în care se face o evaluare în general realistă a situației din țară și se conturează o viziune inițială a 18 luni din 24 de ani de la semnarea acestei documente cu efecte atît de demoralizatoare pentru poporul român, deosebirile esențiale rămînînd cele ale P.N.Ţ.-cd. față de declarația-program a guvernului, care nu răspunde.

Recunoaștem că în următorii doi ani guvernul va fi confruntat cu grave probleme conflictuale din perioada dificilă de trecere de la o societate totalitară cu o economie hipercentralizată la o societate liberă bazată pe o economie de piață și pe pluralismul democratic. Ce va fi mai greu: societatea liberă va reuși mai ușor prin participarea tuturor factorilor la o economie de piață, sau economia liberă va facilita mai ușor participarea societății la democrație?

Experiența este cu atît mai îndreptățită cu cît tot prin necesitatea declarației se menționează că se urmărește ca reformele economice să decurgă din secundar, pentru ca, după primii ani de agricultură, [illegible] sînt departe de a fi operante un flagrant neomal. Pînă în prezent, procesul de privatizare [illegible] a avut vreun abia a fost [illegible] și mărunte finale pînă acum [illegible] echivoce, evoluînd o stare de conflictele în lumea satelor.

Nu e-a fost o poziție clară dacă guvernul are în vedere o generalizare a proprietății țărănești individuale sau intenționează să mențină proprietatea colectivă. În adoptarea de măsuri [illegible] la proprietatea individuală nu s-au avut mobilitățile de realizare a acestei obiective și care va fi pînă la vîlvor al actualelor cadre tehnice, după cum zu s-a menționat, rămîn cu privire la mult discutata problemă a pensiilor țăranilor fără [illegible].

Privitor la aceasta menționăm că P.N.Ţ.-cd., a propus încă din luna martie un proiect de lege [illegible] pentru rezolvarea acestei problemă a pensiilor țăranilor.

Totodată atragem atenția că în lipsa unor programe practice pentru rezolvarea concretă a diverselor probleme economice legate de oportunitatea în economia de piață și privatizare, există [illegible] ca prin măsuri [illegible] ca [illegible] și se compromită însăși ideea de economie de piață bazată pe proprietatea privată.

Ne mirăm, considerăm că este cazul ca în declarație să se facă o evaluare în pasteri. Executivul-Ministre cu centru [illegible] a 30 de ani de la semnarea acestei documente cu efecte atît de demoralizatoare pentru poporul [illegible] P.N.Ţ.-cd. face din declarația program a guvernului, dar nu răspunde.

Recunoaștem că în următorii doi ani guvernul va fi confruntat cu grave probleme conflictuale din perioada dificilă de trecere de la o societate totalitară cu o economie hipercentralizată la o societate liberă bazată pe o economie de piață și pe participarea tuturor factorilor la o economie de piață și pe participarea tuturor factorilor la o societate democratică. Dar aceasta nu se poate [illegible] decît printr-o politică [illegible] care să facă credibil [illegible] democratizare a societății românești.

În urma rezultatelor alegeri, considerăm că noi, guvernul și-a asigurat [illegible] majoritate parlamentară [illegible] ce i-ar permite să guverneze și să legiferezе [illegible] și pînă acum de opinia [illegible] Sperăm [illegible] acestei [illegible] și în toate [illegible] în interesul societății.

În cele ce ne privesc declarația [illegible] și dacă P.N.Ţ.-cd., [illegible] și-ai adăugat din [illegible] la [illegible] și [illegible] și [illegible] și

The Washington Post

WILLIAM McPHERSON:

Azi în București

București, 20 iunie. Soarele strălucește peste București în această dimineață. Venei în saloupete pregătesc din noi, straturile din fața Teatrului Național, unde vor fi plantate flori. Oamenii, în drum spre slujbă, fac coadă la stare. Un polițist — singurul în acest loc — dirijează traficul. Nu se mai văd nici soldați, nici polițiști, iar pîcla care învăluie orașul este doar un semn și nu fumul de săptămîna trecută, rezultat din arderea autobuzelor, incendierea clădirilor, sau explozile de armament care au insuflețit piața. Un ceas normal, ar putea crede cineva, într-o zi oarecare, în niște timpuri normale.

Este totuși, ziua investiției președintelui Ion Iliescu. Ceremonia este programată pentru ora 11 a.m. Mi-am împrumutat cravata lui Alec Russel, unul dintre cei mai remarcabili tineri jurnaliști britanici acreditați aici, pentru că nu mai am de gînd să asist la ea. O voi vedea poate la televizor, deși simt că am văzut pînă acum destule, iar Alec mi-a promis că-mi va face o dare de seamă despre ea. Oricum, dacă evenimente care se răsfrînsese la București cu vreun foculul în preerie sînt reale — în special unul existent de mai multe zile, care spune că se pregătește o nouă lovitură — s-ar putea să existe în curînd o nouă ceremonie de investire. Poate că am devenit prea „român", așa cum mi s-a spus seară la cină, în casa Consilului general american. Observ că invitații români vorbesc foarte încet: „Aveți încredere în personalul de servitori?" „Nu, sînt microfoane în casă?". Pe vremea lui Ceaușescu circula o glumă: „Nu atingeți florile, sînt marca Philips". (...)

Poate că profunda disperare care a cuprins această țară mă afectează și pe mine în aceeași măsură ca și pe invitații români de la dineul de seară. Poate că bătaia pe care am primit-o joia trecută din-de-dimineață, cînd minerii tăbăriseră cu violență asupra Bucureștiului, și-a pus amprenta asupra felului meu de a gîndi. Dar minerii au plecat. În afară de asta, nu am văzut a fost cel care m-a lovit, ci cîțiva soldați și F.S.N.-iști aflați sub comanda unui ofițer al armatei. Guvernul și-a cerut, de convenienței, scuze și în cîteva ore mi s-au restituit documentele de acreditare. A doua zi, probabil drept recompensă, mi s-a promis un interviu „în exclusivitate" cu primul ministru Petre Roman, cu condiția ca eu să promit că el va fi tipărit. Interviul nu a mai avut loc. Am spus că nu pot să fac o astfel de promisiune în alți un caz; eu nu pot controla presa americană

Paranoia este contagioasă. Aici, dar nu fără de sens, simți un mic paranoid se mișcă și cu prostia cea mai periculoasă. Am o înregistrare făcută pe [illegible] venit joase după bătaia [illegible] a poliției a fost [illegible] străine. Un jurnalist canadian a sfătuit-o pe ea la Londra. Nimeni nu poate garanta autenticitatea ei și guvernul a demontat-o ca pe o provocare, „e o minciună", dar, cu siguranță, unele sunete sînt convingătoare. Zgomotul de fond, starea de urgență, confuzia care domnește peste tot par să confirme ceea ce mulți dintre noi am bănuit tot timpul: teribilele violențe și măcelul care a început miercurea trecută și care au condus la sălbatra teroare a minerilor de ieri, au fost provocate dinadins. Ofițerul 33 îi spune ofițerului 32: „Cunoașteți vreo posibilitate ca să-l informați pe președinte?

Am început să dăm foc tuturor autobuzelor. Așa a fost înțelegerea." Înghețirea îl impletică pe domnul Măgureanu. Virgil Măgureanu este șeful noului Serviciu Român de Informații care, spre deosebire de sinistra epocă a securității, se presupune că trebuie să dea seama de activitatea lui, nu în fața Președintelui, ci a Parlamentului. Scopul serviciului, anunțat la 26 aprilie, este de a asigura „prezervarea secretului de stat", precum și de „a culege date și informații despre activitățile de spionaj și ale organizațiilor teroriste, îndreptate împotriva României, despre persoanele sau organizațiile extremiste care intenționează ca prin acțiuni subversive să submineze economia națională și să desființeze domnia legii".

Domnia legii? Pe bandă, ofițerul 32 îi spune lui 33: „Nu știu cum om putea să ne descurcăm. Domnul Măgureanu s-a retras și nu știu unde e! Treaba lui... Dispozițiile primului-ministru au fost de a păstra ordinea pînă ce vor sosi muncitorii". Muncitorii au avut grijă de „domnia legii" într-un chip foarte drăguț. Prăpădul a domnit peste București. L-am văzut cu ochii mei. Timp de 24 de ore nimeni n-a mai fost în siguranță sub pioala de măcăluci și bastoane. O extremă degradare a unor oameni sîngeroși care au terorizat mulțimea, cei mai mulți, minerii din Valea Jiului, care au agresat în centrul Bucureștiului fără deosebire, români, străini, starițiți, turiști (investiți, erau destul turiști străini acolo), personal diplomatic. Mai târziu, cei puțini săsi români au fost uciși, alții molestați și nu se știe cîți arestați. Vineresa trecută, Președintele Iliescu a mulțumit minerilor pentru venirea lor și le-a trimis acasă.

Unii dintre cei arestați în [illegible] beroare, [illegible] [illegible], spitalizat și cu capul înfășurat în bandaje, arestat din nou ieri de la „Spitalul de urgență" este Marian Munteanu, Președintele Ligii studenților de la Universitatea din București și unul dintre liderii [illegible] antiguvernamentale [illegible] Ieșirea cu [illegible] cu [illegible] în [illegible] cu [illegible] Piața Universității [illegible] cum la Ambasada [illegible] unde [illegible] refugiat [illegible] cea din urmă arestare a [illegible] său. Un alt protestatar arestat, este Dumitru Dincă. [illegible] a fost arestat [illegible] tatăl. Cînd eu am fost în Piața Universității la 22 aprilie mulțimea striga: „Unde este Dincă?" (în limba română în original). Dincă se afla atunci în mîinile poliției, cum probabil se află și astăzi.

Mă îndreptai spre televiziune. Iliescu a fost inaugurat cu adevărat, un eveniment [illegible] printr-o lecție de limbă [illegible] și o piesă de Shakespeare. El a vorbit despre alegerile de la 20 mai care l-au îndreptățit pe el și partidul său spre o victorie de proporții, s-ar spune incredibile, ca despre „o opțiune fundamentală și ireversibilă spre democrație, o societate bazată pe respectul și garantarea drepturilor fundamentale ale omului..."

Acuzațiile că autoritățile au reprimat cu duritate o demonstrație antiguvernamentală pașnică și că a urmărit suprimarea oponenților sînt „nu numai nerezonabile, dar și nefondate și neadevărate".

În 13 iunie a fost, spune el, „o adevărată rebeliune, o lovitură de stat organizată, menită a discredita — în țară și în străinătate conducerea politică legitimă a țării, rezultată din alegeri democratice. Este inacceptabil să înăbușești procesul democratic cu anarhia și dictatul străzii". Chiar și pentru mineri? (...)

O privire fugară din balconul meu, care dă în Piața Universității arată că pentru moment totul e calm — numai un grup de vreo sută de persoane poate, s-a strîns lîngă Facultatea de geologie și geografie, din balconul căreia a început la 22 aprilie protestul antiguvernamental. Nu se văd nici soldați, nici polițiști, iar lucrătoarele în salopete au plecat, lăsînd florile neplantate. Poate că vineri își vor termina treaba. La această dată (22 iunie n.t.), acum șase luni Ceaușescu a fugit într-un elicopter de pe balconul Comitetului Central și, așa cum unul dintre invitații la cina de ieri spunea, „pentru cîteva ore ne dobîndisem libertatea. Cînd acorzi unor oameni un minut de libertate, ei ajung să nu mai suporte orice".

„Dar Revoluția?"

„Revoluția s-a sfîrșit în noaptea de 22 decembrie, în momentul în care domnul Ion Iliescu a preluat controlul asupra statului".

Prietenul meu Sofian tocmai a trecut prin Piața Victoriei. Se relatează că o demonstrație s-a format aici pentru a sărbători investitura lui Iliescu.

Cam asta e ceea ce se petrece azi în București.

Profesor și.. student

La Suisse

PETRE ROMAN asupra viitorului țărilor din EST la Forumul de la CRANS-MONTANA

GENEVA: România, „statul real al democrației" din decembrie, a pomenicat după revoluțiunea din 13, 14 și 15 iunie, masa impozitului. Prețul ar putea fi **izolarea diplomatică** cu consecințe economice incalculabile. Primul ministru, Petre Roman a participat la Forumul de la Crans-Montana, încercînd să convingă oamenii politici și întreprinzătorii de buna sa credință.

Frontul Salvării Naționale are o imagine proastă. Indoielnic stăruitoare asaltau comunitatea internațională mai de mult, dar o dată cu represiunea din iunie, el se pare că și-a pecetluit soarta. Amenințarea unei dări la o parte din rîndul țărilor democratice și prin aceasta din Europa însăși planează asupra României.

IZOLAREA

Conform Londrei, primul test al democrației a eșuat. Austria denunță metodele teroriste ale regimului Președintelui Iliescu, Elveția își exprimă consternarea, comunitatea internațională întîmpină cu răceală investitura primului președinte român, ales prin sufragiu universal. Și cum ajutorul internațional nu a fost niciodată atît de strîns legat de democrație, de la sfîrșitul războiului rece pînă acum, ajutorul financiar al țărilor industrializate, s-ar putea să numai vină vreodată.

Statele Unite au suspendat orice ajutor economic non-umanitar „atîta vreme cît procesul democratic nu va fi reluat". Comunitatea europeană a înghețat acordul de cooperare economică și comercială care ar fi trebuit să fie satisfăcut în următoarele luni la 4 iulie la Bruxelles. Comisia Europeană va propune celor 24 miniștrii ai țărilor industrializate să nu lărgească în viitorul imediat planul de ajutor Occidental propus pentru țările din Est.

Plecînd de la ecoasta, guvernul roman trebuie să-și reconsidere și el s-a angajat la ecoasta: să protejeze democrația și să înființeze o comisie parlamentară de anchetă pentru a face lumină asupra evenimentelor din iunie. El s-a declarat gata să acorde sprijin partidelor de opoziție ale căror sedii au fost devastate în cursul tulburărilor din București și a recunoscut absența responsabilității studenților în timpul acestor violențe.

Prezența primului ministru Petre Roman în Elveția, de vineri seara pînă duminică dimineața cu ocazia primului Forum de la Crans-Montana se înscrie în acest proces de ameliorare.

Au fost reunite aici pentru a dezbate mutațiile în curs din fostul bloc comunist, personalități politice din Vest ca și din Est, la fel ca și cei aproximativ 120 de întreprinzători și bancheri occidentali.

Telul jocului: a promova investițiile occidentale în aceste țări. Petre Roman va trebui să facă eforturi mari pentru a restabili încrederea în guvernul său.

ANNE FREDERIQUE WIDMANN

L'EXPRESS FICȚIUNE

LOVITURĂ DE STAT RATATĂ LA MOSCOVA

Totul despre ultimul atentat asupra lui GORBY

Cum poți scrie **ficțiune politică** cînd politica reală depășește închipuirea? Provocare acceptată și relevată de **Michel Tatu** și **Michel Meyer**, doi dintre cei mai buni specialiști francezi în problemele U.R.S.S.-ului și ale Germaniei. Trebuia acționat repede. Cine știe dacă mîine un complot adevărat, pus la cale de generali sovietici adevărați, nu va încerca să-l răstoarne pe Gorbaciov și poate chiar va reuși?

Deci, șeful G.R.U., serviciul de informații al Armatei Roșii, hotărăște să termine cu... Gorby — scurați! — cu „**Gueusek**", cu insuportabilele lui reforme și cu umilințele în fața occidentalilor **mai ales în fața teutonilor**. Cu ajutorul generalilor la pensie bătrînii slavofili deliranți decid să readucă Moscova... nu la Stalin, care avea, în ciuda calităților sale, vina de a fi fost neglijat, ci la **Ivan cel Groaznic**, inspiratorul și modelul său. Assinul în blană de astrahan și cu barbă de boier, ascuns în turnul țarului, îl ratează de puțin pe uzurpator în fața intrării Kremlinului. Este semnalul puciului pe care toată lumea îl așteptă în afară de bietul... Bush, care, într-adevăr, nu înțelege nimic.

Primul ministru și alți cîțiva cred că ora lor a sosit. Guenseksul împinge machiavelismul pînă la a simula o depresiune și a se autoexila pe țărmul Mării Negre. Nu vom dezvălui continuarea. Unitățile speciale ale K.G.B.-ului și G.R.U., vor reuși să vină de hac fanaticilor în bîrlogul lor? Eroina va fi salvată de un colonel K.G.B. îndrăgostit?

După cum amintesc notele kremlino-romancierilor, alimentate de banca din date a lui Michel Tatu, su umblat zvonuri despre atentate contra lui Gorbachov, fanaticii Pamîntului există și se agită, și mulți oameni, foarte influenți, doresc pierderea președintelui. Iată deci o carte care fără îndoială va fi un best-seller în Uniunea Sovietică. Întrebare de 25 de kopeici: o vor publica ei acolo cu riscul de a le da unora idei?

(Comentariu la „Fratele Roșu" carte de Michel Meyer și Michel Tatu, apărută la Albin Michel)

The Washington Post

Unificarea de facto a Germaniei a fost desăvîrșită

Un început german

Duminică, est-germanii au înlocuit marca est-germană cu cea vest-germană, [illegible] unificarea Germaniei a devenit un fapt împlinit.

Multe probleme importante rămîn însă de rezolvat între germani și puterile aliate din timpul războiului. Legal și formal, unificarea va avea loc probabil spre sfîrșitul anului, dar în majoritatea aspectelor care afectează viața de zi cu zi a Germania este acum o singură țară. Practic nu mai există o frontieră, iar bunurile occidentale umplu acum tristele rafturi socialiste de odinioară.

Firmele vest-germane, de la bănci la societăți alimentare deschid cu aviditate filiale în orașele est-germane.

La rîndul lor, partidele vest-germane pregătesc terenul alegerilor generale în speranța că vor putea avea loc în decembrie.

Este o clipă de sărbătoare.

Aceste imense schimbări înseamnă o viață mai bună pentru milioane de oameni. Se discută mult despre costul acestei operații. Dar nu aceasta este esențialul. Dispunînd de o bănță de plăți excedentară, Germania Federală nu va întîmpina mari greutăți în reconstrucția economiei est-germane. Marea întrebare este puterea germană și felul în care va fi folosită pe măsură ce crește.

Cu un greu preț al pericolelor și al suferințelor, războiul rece și diviziunea Europei au impus o **remarcabilă stabilitate**.

Acum, o dată cu sfîrșitul războiului rece este de înțeles că există temeri privitoare la menținerea acestei stabilități, dar spre deosebire de vechea Europă centrală, cea nouă aderă strîns la principiile democrației și la economiei de piață.

Est-germanii preiau o dată cu marca și **Constituția vest-germană**.

Forțele care au prăbușit Europa în violență în prima jumătate a secolului, nu mai există astăzi.

Grupaj realizat de DOINA RĂSCĂ GEORGE ACHIM

Herald Tribune.
INTERNATIONAL
Published With The New York Times and The Washington Post

Staliniști la București

Revoluția română, de altfel, a eșuat. Luptele sîngeroase din decembrie trecut au răsturnat dictatura lui Ceaușescu, dar au înlocuit-o cu un regim condus de comuniști cu state vechi de plată, care se hrănesc acum la obscurizile stalinismului. Folosirea minerilor ca detașamente de brațe-forte, care să curețe străzile Bucureștilor, amintește, neîndoios, de măsurile demonstrații și violențe de stradă care au însoțit prima preluare a puterii de către comuniști în 1945. Aceștia partid, aceleași metode.

Guvernul instituit de sub Ion Iliescu e doi oportuniști invizibili care a existat mai puțin decît o pauză, pentru alegerile din luna mai, la care nu e de mirare că Iliescu & Co au cîștigat. Dar chiar cu acest început, nu tocmai încurajator, alegerile puteau să marcheze totuși un pas către democrație. Puțina toleranță față de dezidenți ar fi fost suficientă. În schimb noul guvern se întoarce acum la politica de reprimare și intimidare.

Acest din urmă episod a demarat cu instalarea, într-o piață din București la Universitatea n.t.), la sfîrșitul lui aprilie, a unei mase de demonstranți care cereau excluderea oficialilor compromise cu regimul comunist din guvern. Aceasta l-ar fi lăsat și pe domnul Iliescu. El a permis continuarea demonstrației atîta vreme cît orașul era plin de observatori străini în vederea alegerilor și puțin după. Dar miercuri (13 iunie, n.t.), cînd încă nu se ivise zorii, poliția a tăbărît pe demonstranți. I-a arestat și a măturat piața de orice urmă. A urmat o ripostă cu asediul cartierului general al poliției.

Joi, guvernul s-a răzbunat, nu cu trupe— poate pentru că nu are încredere în ele — dar cu mii de mineri veniți înarmați cu bîte, cu cozi de lopeți, cărora li s-a spus că „fasciștii încearcă să la țara pe sus"!!! Se pare că minerii au beneficiat de o direcționare profesionată. E vizibil că unii membri din fosta Securitate, forța polițienească secretă care l-a servit pe Ceaușescu, au primit noi „întreprinderi" sub regimul Iliescu.

Dacă aceștia sînt termenii în care domnul Iliescu intenționează să-și conducă țara, el va distruge sigur orice posibilitate de cooperare și sprijin din partea Occidentului. Comunistul guvernamental de săptămînă anunțînd o investigare asupra violențelor cu referință la anumite scene s-ar putea să fi fost făcut în virtutea scoatii fapt.

Ar fi dureros să refuzi ajutor unei țări cu un nivel de trai atît de îngrozitor de scăzut ca al României și unde majoritatea populației a îndurat deja multi ani de privațiuni. Dar într-o perioadă cînd există o nevoie vastă de ajutor în țările est-europene care au început să înăbușească democrația nu va fi nimic de rîspîi pentru ultimii stalinești ai Europei.

Dacă există încă ceva pentru speranță aceasta rezidă în eventualitatea că Revoluția română nu s-a terminat încă!

DES ROUMAINS PROTESTENT
Manif devant l'ONU

ROMÂNII PROTESTEAZĂ
Manifestație în fața sediului O.N.U.

ROMÂNIA

După devastarea sediului P.N.Ț.-c.d. apel la ajutor!

„După raza, mutreșor negre" la sediul său din București la 14 iunie P.N.Ț.-c.d. și-a pierdut toate bunurile acumulate în cinci luni de activitate. Dar conducerea sa nu a plecat capul. „Vom relua lupta de la zero"! declară secretarul general, Cicerone Ionițoiu care lansează Occidentului o cerere de ajutor.

Cicerone Ionițoiu, în vîrstă de 65 de ani este membru al P.N.Ț. încă din tinerețe. El a stat 11 ani în temnițele românești „pentru activități contrarevoluționare", înainte de a fi eliberat în 1964. *Acest profesor de istorie, devenit scriitor nu va încetă să lupte pentru drepturile omului și va redacta 14 lucrări despre drama României.*

În 1978, el pleacă în exil și trăiește acce ani la Paris. Îndată după căderea tiranului, el primul avion spre București pentru a-și reînființa partida eliberată. *„Temerile noastre față de Frontul Salvării Naționale au început de la sfîrșitul lui ianuarie"*, remarcă domnul Ionițoiu căruia i-a fost încredințată reorganizarea partidului.

TOTUL A FOST REGIZAT

„Am fost molestat" mărturisește el, denunțînd campania de teroare care a fost pusă la cale de către sprijinitorii F.S.N.

Interlocutorul nostru a trăit tragicele evenimente din 13, 14 și 15 iunie cînd „mutrele negre", au venit în Capitală la apelul președintelui Ion Iliescu pentru a-și zdrobi pe intelectuali. *„Puterea a vorbit despre acte de vandalism comise de fasciști care au incendiat ambasade și clădiri oficiale în seara zilei de 13 iunie"*. Este fals, consideră domnul Ionițoiu. „La Ministerul de Interne, de exemplu, focul a izbucnit la etajul al treilea. Cum ar fi putut manifestanții care se găseau în stradă să provoace incendiul?"

„Este fără putință de tăgăduit o acțiune regizată, organizată cu bună știință de către putere cu scopul de a discredita opoziția" concluzionează domnul Ionițoiu care certifică faptul că manifestanții nu posedau arme albe sau cocktelluri Molotov.

OMORÎT CU TOPORUL

A urmat joia sinistră din 14 iunie cînd minerii au invadat Capitala.

Interlocutorul nostru vorbește despre dezastrul de la sediul partidului său. „Erau vreo patruzeci, dintre care unii erau membrii securității deghizați în mineri. La ora 8.30 ei l-au ucis cu lovituri de topor pe portarul nostru în vîrstă de 18 ani, pe care l-au împins într-o mașină ce a demarat cu toată viteza. După aceea au distrus totul. Bilanțul acestei barbarii, în afara asasinatului: 80 de mașini de scris, 3 aparate de fotografiat, 3 computere, 20 de mese de birou, 200 de scaune, o stație radio, complet distrusă, fără a uita incendierea arhivelor sau banii furați din casa de fier".

„Mutrele negre" au devastat mai multe sedii ale partidelor de opoziție și ale unor asociații fără a pune la socoteală facultățile din Universitate. Dar la sediul P.N.Ț.-c.d. MINERII ȘI OAMENII SECURITĂȚII aveau și un alt scop: Cînd am vizitat clădirile după trecerea pe acolo a minerilor am remarcat, într-un perete o cavitate despre a cărei existență nu aveam cunoștință. E sigur că aici se găseau documente ale partidului comunist pe care minerii le-au sustras", mărturisește domnul Ionițoiu.

„Au vrut să ne distrugă, dar vom reînștia", a declarat recent Corneliu Coposu, Președintele P.N.Ț.-c.d. care i-a cerut domnului Ionițoiu să se ducă în Europa Occidentală cu scopul de a lansa un apel pentru ajutor, pentru ca partidul să se reorganizeze și să-și publice ziarul său DREPTATEA.

Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESFILATELIA" — Sectorul export-import presă P.O. Box. 12-201, telex 10376 prefix București, Calea Griviței nr 64—68.

Tiparul: Combinatul poligrafic București.

www.istoriicomunismului.ro